

SỞ GD&ĐT TỈNH QUẢNG NAM
TRƯỜNG THPT TRẦN CAO VÂN

KIỂM TRA HỌC KÌ I
NĂM HỌC 2013-2014

MÔN NGỮ VĂN – LỚP 11

Thời gian: 90 phút (*không kể thời gian giao đề*)

ĐỀ CHÍNH THỨC:

I. Giáo khoa (4 điểm)

Câu 1 (2 điểm)

Nêu mối quan hệ giữa ngôn ngữ chung và lời nói cá nhân.

Cho ví dụ minh họa.

Câu 2 (2 điểm)

Hình ảnh bà Tú trong bài thơ **Thương vợ** của Trần Tế Xương hiện ra như thế nào? Chép thuộc lòng những câu thơ đó.

II. Làm văn (6 điểm)

Phân tích diễn biến tâm trạng của Liên và An khi chuyến tàu đêm đi qua phố huyện trong tác phẩm **Hai đứa trẻ** của Thạch Lam (Sách giáo khoa Ngữ văn 11, tập 1, NXB Giáo dục)

..... Hết

SỞ GD&ĐT QUẢNG NAM KIỂM TRA HỌC KÌ I
TRƯỜNG THPT TRẦN CAO VÂN NĂM HỌC 2013 - 2014

ĐÁP ÁN

MÔN NGỮ VĂN LỚP 11

I. Giáo khoa (4 điểm)

Câu 1(2 điểm)

- Ngôn ngữ chung của xã hội là cơ sở để sản sinh và lĩnh hội lời nói cá nhân. Ngược lại trong lời nói cá nhân vừa có phần biểu hiện của ngôn ngữ chung vừa có những nét riêng. Hơn nữa cá nhân có thể sáng tạo, góp phần làm biến đổi và phát triển ngôn ngữ chung. (1 điểm)

- Ví dụ (0,5 điểm)

Mùa xuân (1) là tết trồng cây

Làm cho đất nước càng ngày càng xuân (2) - Hồ Chí Minh.

- Phân tích (0,5 điểm)

Xuân (1) chỉ mùa đầu tiên trong năm, nghĩa gốc, ngôn ngữ chung.

Xuân (2) chỉ sức sống mới tươi đẹp, nghĩa bóng, ngôn ngữ tác giả...

* *Học sinh có thể cho ví dụ và phân tích tương tự, giáo viên linh động cho điểm.*

Câu 2 (2 điểm)

- Hình ảnh bà Tú - người vợ tần tảo, đảm đang (0,5 điểm), giàu đức hi sinh (0,5 điểm). *Học sinh có thể dùng những từ ngữ khác nhưng có nghĩa tương tự hai ý trên vẫn được điểm tối đa.*

- Chép đúng 6 câu đầu bài thơ “Thương vợ” của Trần Tế Xương : cho 1 điểm).

Quanh năm buôn bán ở mom sông,

Nuôi đủ năm con với một chồng.

Lặn lội thân cò khi quãng vắng,

Eo sèo mặt nước buổi đò đông.

Một duyên hai nợ âu đành phận,

Năm nắng mười mưa dám quản công.

- Chép thừa 2 câu cuối: trừ 0,5 điểm, sai lỗi chính tả trừ 1 lỗi 0,25 điểm.

II. Làm văn (6 điểm)

1. Yêu cầu về kỹ năng: Học sinh biết cách làm bài nghị luận văn học phân tích nhân vật trong tác phẩm văn xuôi. Bài viết có kết cấu chặt chẽ, diễn đạt lưu loát, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp. Chữ viết rõ ràng.

2. Yêu cầu về kiến thức: Trên cơ sở hiểu biết về tác giả, tác phẩm, đặc biệt là nắm vững đoạn văn thể hiện tâm trạng nhân vật Hai đứa trẻ lúc chuyến tàu đêm đi qua phố huyện, học sinh cần làm rõ những ý cơ bản sau:

- **Nêu được vấn đề nghị luận:** Diễn biến tâm trạng Liên và An khi chuyến tàu đêm đi qua phố huyện.

- **Nội dung:** Diễn biến tâm trạng của Liên và An khi chờ tàu.

+ Khắc khoải chờ đợi khi tàu chưa đến.

+ Hân hoan, hạnh phúc lúc tàu vào phố huyện. Chuyến tàu đêm đi qua làm cho phố huyện sáng bừng lên và huyền náo trong chốc lát rồi lại chìm vào bóng tối. Con tàu mang theo mơ ước về một thế giới khác tươi sáng hơn, đánh thức trong tâm hồn hai đứa trẻ những hồi ức lung linh về Hà Nội xa xăm.

+ Nuối tiếc, bâng khuâng lúc tàu đi qua, mơ ước xa xôi... Những cảm giác ban ngày lặng đi trong tâm hồn Liên và hình ảnh thế giới quanh mình mờ đi trong mắt chị, Liên thấy mình sống giữa bao nhiêu sự xa xôi...

- **Nghệ thuật:** Nổi bật là dòng tâm trạng chảy trôi, những cảm xúc, cảm giác mong manh, mơ hồ trong tâm hồn nhân vật; miêu tả tinh tế diễn biến tâm trạng nhân vật...

* Qua tâm trạng của chị em Liên, tác giả muốn lay tỉnh những con người đang buồn chán, sống quẩn quanh, lam lũ và hướng họ đến một tương lai tốt đẹp hơn. Đó là giá trị nhân văn của tác phẩm.

- **Đánh giá chung:**

+ Cuộc sống của người dân lao động Việt Nam trước CM Tháng tám qua hình ảnh Liên và An.

+ Niềm cảm thương chân thành của Thạch Lam đối với những kiếp người nghèo khổ và trân trọng những mong ước nhỏ, bình dị mà tha thiết của họ.

BIỂU ĐIỂM:

Điểm 5-6: Đáp ứng được các yêu cầu trên. Có thể mắc một vài lỗi chính tả.

Điểm 3-4: Đáp ứng được hai phần ba những yêu cầu trên, có thể còn mắc một số lỗi diễn đạt.

Điểm 1-2: Bài viết sơ sài, còn lúng túng trong cách diễn đạt.

Điểm 0: Bỏ giấy trắng hoặc lạc đề.

* Lưu ý:

Khuyến khích những bài làm sáng tạo, có cảm xúc, diễn đạt tốt.